

Staatsbosbeheer mocht tóch lijst met gewenste gronden inleveren

Stikstofminister Christianne van der Wal hield de Kamer voor dat het ging om percelen die in beheer waren bij Staatsbosbeheer.

Foto: Rijksoverheid, Martijn Beekman.

Volgens stikstofminister Van der Wal was er geen sprake van dat natuurorganisaties een lijstje met gewenste landbouwgronden hadden mogen inleveren bij haar ministerie. Dit antwoordde zij vorig jaar op Kamervragen. Na maandenlang trekken en zeuren kreeg STAF de lijst die Staatsbosbeheer had ingeleverd bij LNV, eindelijk in de openbaarheid. Op de lijst blijken wel degelijk landbouwpercelen te staan die Staatsbosbeheer graag ingericht ziet als natuur.

Medio 2022 krijgt STAF een WhatsAppbericht van Staatsbosbeheer (zie afbeelding) uit voorjaar 2022 in handen. Daarin zegt Staatsbosbeheer een vertrouwelijke vraag te hebben gehad van het ministerie van LNV. De natuurorganisatie is gevraagd gronden aan te wijzen voor de realisatie van nieuwe natuur, buiten Natuurnetwerk Nederland en dus ook buiten N2000-gebieden. Staatsbosbeheer meldt in het bericht haar landelijke propositie te hebben ingeleverd bij het ministerie van LNV. STAF wil inzage in de lijst met gewenste gronden die Staatsbosbeheer heeft ingeleverd bij LNV. Immers, het is opvallend dat natuurorganisaties buiten hun gebieden percelen mogen aanwijzen die geschikt zouden zijn voor natuurontwikkeling. Dit buiten medeweten van andere partijen om, die betrokken zijn bij de gebiedsprocessen.

MINISTER DRAAIT WEG

STAF maakte het WhatsAppbericht in 2022 openbaar via sociale media. Ook enkele politici in de Tweede Kamer werden nieuwsgierig naar het intrigerende WhatsAppbericht en stelden hierover vragen. Minister Van der Wal antwoordde per brief (3 november 2022) aan de Tweede Kamer: “Staatsbosbeheer heeft voor Natura 2000-gebieden die bij hen in beheer zijn in 2021 al een verkenning gedaan naar mogelijke maatregelen die op relatief korte termijn gewenst en denkbaar zijn. De ideeën van Staatsbosbeheer zijn later ook betrokken bij een uitvraag waarin ik provincies

heb gevraagd of zij vooruitlopend op de gebiedsprogramma’s al kansrijke maatregelen zien om in 2022 en 2023 uit te voeren.” Volgens de minister gaat het dus om gebieden die al in beheer zijn van Staatsbosbeheer, en is de verkenning in 2021 uitgevoerd. Dit klopt niet, zo zou later blijken uit WOO-stukken. De minister draait weg voor de feiten, door het over wat anders te hebben.

OVERHEID WIL STUK NIET GEVEN

Het ministerie van Landbouw is geenszins van plan om STAF inzage te geven in de wensenlijst die door Staatsbosbeheer is ingeleverd. Het ministerie laat weten dat ook de Tweede Kamer ernaar vroeg, maar dat het niet mogelijk was het aan de Tweede Kamer te verstrekken. En dan dus ook niet aan STAF. “Het betreft een conceptvoorstel, geen officieel stuk. Het is daarnaast alleen op ambtelijk niveau gedeeld na een informeel verzoek.” STAF neemt ook hiermee geen genoegen en begint een WOO-procedure. Ook ‘conceptvoorstellen op informeel verzoek’ vallen onder de Wet Open Overheid.

WEL AGRARISCHE GRONDEN OP WENSENLIJST STAATSBOSBEHEER

Uiteindelijk wordt de lijst met de door Staatsbosbeheer gewenste gronden openbaar gemaakt. Op de lijst staan 53 ‘projecten’, oftewel percelen grond waar Staatsbosbeheer graag natuurdoelen zou willen realiseren. In de lijst is veel informatie weggelakt, zoals de naam van de grondeigenaar, de oppervlakte van het perceel en de geraamde kosten voor aankoop

WhatsAppbericht van Staatsbosbeheer aan Provincie Limburg

en inrichting. Uit de informatie die wel leesbaar is, blijkt dat minimaal 19 stukken grond in eigendom en gebruik zijn van een particulier. Soms is expliciet vermeld dat die particulier een boer is. Het gaat vrijwel overal om gronden die in de 1- of 2-kilometerzone liggen om N2000-gebieden of direct aansluiten op het Natuurnetwerk Nederland. In de lijst staan ook vijf stukken grond waar Staatsbosbeheer de pacht wil afkopen. De

Landbouwpercelen die grenzen aan natuurgebied zijn gewild bij natuurorganisaties, voor de aanleg van nieuwe natuur.

Foto: STAF

bewering van minister Van der Wal dat het enkel zou gaan om gronden in beheer van Staatsbosbeheer, klopt dus niet.

De vrijgegeven documenten zijn in te zien op de website van STAF.

AMBTENAREN OVERRULEN MINISTER

Minister Van der Wal schrijft op 1 april 2023 aan de Tweede Kamer dat zij op zeer korte termijn een uitvraag zal doen voor versnellingsvoorstellen.

Wat Staatsbosbeheer inleverde, betreft het antwoord op deze uitvraag. Echter, Staatsbosbeheer leverde haar 'versnellingsvoorstellen' (aankoop gewenste gronden voor natuurontwikkeling) al in op 1 februari 2023, twee maanden voordat de minister erom vroeg. Dit blijkt uit de WOO-stukken. Bij de WOO-stukken zit ook een brief aan Staatsbosbeheer, waarin een aantal projecten wordt gehonoreerd door het ministerie, en

waarbij er gerefereerd wordt aan de uitvraag van de minister op 1 april.

WOO-stukken geven hier een aardige inkijk in de werkwijze op het ministerie van Landbouw. Staatsbosbeheer wordt door ambtenaren voorgetrokken in gebiedsprocessen, buiten het zicht van andere deelnemende partijen. Vervolgens is het de beurt aan minister Van der Wal om de kwestie recht te praten richting Tweede Kamer. ■